

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

Ръководство за консултации на националните органи с Европейската централна банка относно проекти за законодателни разпоредби

Октомври 2015 г.

Съдържание

Предговор	3	
1	Обща информация за консултативната функция на ЕЦБ по отношение на проекти за законодателни разпоредби	4
2	Цели на Решение 98/415/ЕО на Съвета	7
3	Обхват на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ	9
3.1	Органи, които искат консултация	9
3.2	Проекти за законодателни разпоредби, относно които се иска консултация	10
3.3	Области на компетентност на ЕЦБ	12
3.4	Законодателство, с което се прилага правото на Съюза	17
4	Процедура за провеждане на консултации	20
4.1	Подходящ момент за консултация с ЕЦБ	20
4.2	Искане за становище	22
4.3	Срокове	23
4.4	Потвърждение за получаване	25
4.5	Изготвяне и приемане на становището на ЕЦБ	26
4.6	Езиков режим	26
4.7	Изпращане на становището и неговото последващо разглеждане	27
4.8	Публикуване	27
5	Изпълнение на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ	28
6	Правни последици от неизпълнението на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ	29
Приложение		30
	Решение на Съвета от 29 юни 1998 година за консултирането на националните власти с Европейската централна банка по отношение на проектите за законодателни разпоредби (98/415/ЕО)	30

Предговор

В продължение на много години *Ръководството за консултации на националните органи с Европейската централна банка относно проекти за законодателни разпоредби* е полезен наръчник за националните органи и за обществеността. То съдържа подробна информация относно процеса за провеждане на консултации с Европейската централна банка (ЕЦБ). Вече е необходимо да бъде актуализирано първоначално публикуваното през 2005 г. ръководство, за да бъдат отразени промените в правото на Съюза и опитът, придобит от ЕЦБ в последно време при провеждането на консултации. Като всички други публикации на ЕЦБ настоящото ръководство демонстрира ангажимента на ЕЦБ към принципите на откритост и прозрачност и съдейства за по-широкото популяризиране на целите и дейностите на ЕЦБ.

Съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз държавите членки трябва да искат становището на ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби в областите на компетентност на ЕЦБ. Предвид разширяването на ЕС броят на участниците в процеса за провеждане на консултации се увеличава. Поради тази причина ЕЦБ е актуализирала настоящото ръководство, за да информира националните органи относно задължението им да провеждат консултации с ЕЦБ и за да им съдейства във връзка с изпълнението му. С оглед на това в ръководството се обясняват целите и обхватът на консултациите с ЕЦБ и се разяснява процедурата, която трябва да се следва.

Вярвам, че настоящото актуализирано ръководство ще продължи да повишава осведомеността на всички страни, участващи в процеса, относно правата и задълженията им и ще подобри в още по-голяма степен знанията относно консултативната функция на ЕЦБ. В това отношение с ръководството се цели да се насърчи и по-широкото прилагане на процедурата за провеждане на консултации и по този начин да се допринесе за хармонизирането на законодателството на държавите членки в областите на компетентност на ЕЦБ.

Накрая, бих искал да подчертая, че продължава да бъде важно осигуряването на тясно сътрудничество между националните органи, които участват в законодателния процес, и Европейската система на централните банки/Евросистемата. Убеден съм, че настоящата публикация ще продължи да съдейства за това тясно сътрудничество от взаимен интерес за всички участващи страни.

Франкфурт на Майн, октомври 2015 година.

Yves Mersch

Член на Изпълнителния съвет на ЕЦБ

1   Обща информация за консултативната функция на ЕЦБ по отношение на проекти за законодателни разпоредби

С Договора за функционирането на Европейския съюз („Договорът“) на ЕЦБ се възлага консултативна функция по отношение на предложения за актове на Съюза и проекти на нормативни разпоредби в областите ѝ на компетентност. Правното основание на консултативната функция на ЕЦБ се съдържа в член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора, които са възпроизведени в член 4 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка („Уставът на ЕСЦБ“).

Уредбата на провеждането на консултации от националните органи с ЕЦБ се съдържа в Решение 98/415/ЕО на Съвета от 29 юни 1998 г. за консултирането на националните власти с Европейската централна банка по отношение на проектите за законодателни разпоредби¹, което е в сила от 1 януари 1999 г. Решение 98/415/ЕО се прилага по отношение на всички държави членки с изключение на Обединеното кралство, което е освободено от задължението да провежда консултации с ЕЦБ по силата на Протокола за някои разпоредби, отнасящи се до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, приложен към Договора. До 2004 г. ЕЦБ издава средно по 30 становища годишно в резултат от консултации, инициирани от националните органи. С нарастването на броя на държавите членки от 2004 г. насам и поради трусовете на финансовите пазари от 2008 г. броят на становищата на ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби значително се увеличи, като през 2012 г. достигна върхова точка от 95.

Поради тази причина процесът за провеждане на консултации придобива все по-голяма важност през последните години, когато от държавите членки се изисква да координират действията си по отношение на мерките за осигуряване на финансова стабилност поради финансовата криза. В този контекст становищата на ЕЦБ допринасят за осигуряването на съгласуваност на територията на Съюза по отношение на мерките, с които се цели да се запази доверието във финансовите пазари и тяхната стабилност.

Член 127, параграф 4 от Договора:

„4. С Европейската централна банка се провеждат консултации:

---

¹ ОВ L 189, 3.7.1998 г, стр. 42. Текстът на Решение 98/415/ЕО е възпроизведен в приложението.

- по всеки предложен акт на Съюза в областите на нейната компетентност;
- от националните органи, във връзка с всеки проект на нормативна разпоредба в областите на нейната компетентност, но в рамките и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 129, параграф 4.

Европейската централна банка може да представя становища на съответните институции, органи, служби или агенции на Съюза или на националните власти по въпроси от нейната компетентност.“

Член 282, параграф 5 от Договора:

„5. По отношение на областите в кръга на нейните правомощия, с Европейската централна банка се провеждат консултации по всеки проект на акт на Съюза, както и по всеки проект за нормативна уредба на национално равнище, като тя може да дава становища.“

Член 4 от Устава на ЕСЦБ:

„В съответствие с член 127, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз:

а) консултации с ЕЦБ се осъществяват:

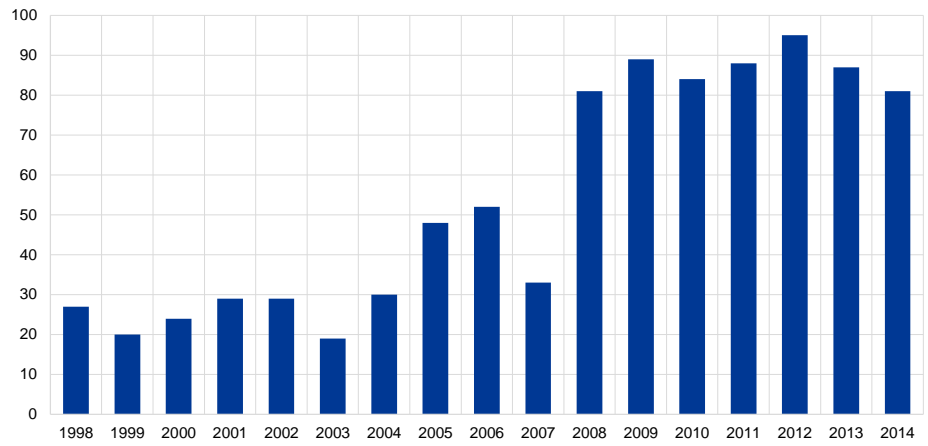
- по всеки предложен акт на Съюза в областите на нейната компетентност;
- от националните власти, във връзка с всеки проект на нормативна разпоредба в областите на нейната компетентност, но в рамките и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41;

б) ЕЦБ може да представя становища на институции, органи, служби или агенции на Съюза, или на националните власти, по въпроси, в кръга на нейната компетентност.“

Редакцията на Решение 98/415/ЕО е доста обща и с цел да се осигури, че то се прилага изцяло, е необходимо националните органи да познават в дълбочина: а) целите му; б) обхвата на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ; в) процедурата, която трябва да се следва; и г) последиците, които неизпълнението на задължението за провеждане на консултация може да има върху законосъобразността на съответното законодателство. Като се основава на натрупания от 1999 г. насам опит от прилагането на Решение 98/415/ЕО, целта на настоящото ръководство е да информира относно тези четири аспекта всички национални органи, които участват в изготвянето на законодателни разпоредби, така че те да са напълно осведомени за правата и задълженията си. Настоящото ръководство съдържа и някои препоръки, с които се цели да се осигури ефективността на процедурата за провеждане на консултации.

Схема 1

Брой становища на ЕЦБ в резултат от консултации, иницирани от националните органи

Източник: ЕЦБ.

2 Цели на Решение 98/415/ЕО на Съвета

В решението *OLAF*² Съдът на Европейския съюз („Съдът“) разясни целите на член 127, параграф 4 от Договора от гледна точка на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ относно всяко предложение за акт на Съюза в областите на нейната компетентност. Според Съда целта на това задължение е „най-вече да гарантира, че органът на законодателната власт приема акта едва след като е бил изслушан органът, който поради специфичните функции, които изпълнява в Общността във въпросната област, и поради високата степен на експертен опит, с който се ползва, е в особено добра позиция да играе полезна роля в разглеждания законодателен процес.“

Въпреки че решението *OLAF* се отнася до задължението на институциите на Съюза да провеждат консултации с ЕЦБ във връзка с предложения за актове на Съюза, то допринася и за изясняването на задължението на държавите членки за провеждане на консултации относно проекти за законодателни разпоредби. От решението *OLAF* може да се стигне до заключението, че основната цел на Решение 98/415/ЕО е да се даде възможност на ЕЦБ да предоставя на националните законодатели в подходящ момент експертни съвети относно проекти за законодателни разпоредби по въпроси от областите на компетентност на ЕЦБ. С тези съвети се цели да се осигури национална правна уредба, която: а) допринася за постигането на целите на ЕЦБ и/или на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ); б) е съвместима с правната рамка на Евросистемата/ЕСЦБ и на ЕЦБ; и в) е в съответствие с политиките на Евросистемата/ЕСЦБ и ЕЦБ.

Задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ съгласно Решение 98/415/ЕО е замислено да действа като превантивна система за предотвратяване на проблеми, произтичащи от евентуално несъвместимо или несъгласувано национално законодателство. Поради тази причина консултациите трябва да се провеждат, когато законодателната разпоредба е все още на подготвителен етап и по-специално на етап, в който становището на ЕЦБ може да бъде взето предвид от националните органи, които участват в изготвянето и приемането на въпросното законодателство, и да им бъде от полза.

На практика със задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ на държавите членки се дава възможност да осигурят запазването на

² Решение от 10 юли 2003 г. по дело Комисия/Европейска централна банка (С-11/00, Recueil, стр. I-7147, по-специално точки 110 и 111). По това дело Съдът уважи иска на Комисията и обяви за недействително Решение ЕЦБ/1999/5 на Европейската централна банка от 7 октомври 1999 г. относно предотвратяването на измами (ОВ L 291, 13.11.1999 г., стр. 36). Това решение е важно с оглед на изясняването на консултативната функция на ЕЦБ, тъй като Съдът, в отговор на искане на ЕЦБ, за първи път разгледа целите на член 127, параграф 4 от Договора.

съвместимостта на националното законодателството, включително на уставите на националните им централни банки (НЦБ), с Договора и Устава на ЕСЦБ.

Процедурата за провеждане на консултации, създадена с Решение 98/415/ЕО, има още няколко предимства. Тя е ценна като механизъм за стимулиране на обмена на информация и експертен опит. Консултациите са важно средство, чрез което ЕЦБ поддържа осведомеността си относно промените в законодателството на държавите членки в областите на нейната компетентност. Експертният опит, който ЕЦБ придобива при прегледа на проектите за законодателни разпоредби, предмет на провежданите с нея консултации, е ценен с оглед на формулирането на собствената позиция на ЕЦБ, например в Съюза или на международни форуми, където се обсъждат подобни въпроси. Освен това становищата на ЕЦБ благоприятстват хармонизирането на законодателството на държавите членки в областите на компетентност на ЕЦБ и допринасят за повишаването на качеството на националното законодателство, тъй като се основават на експертния опит, придобит от ЕЦБ при изпълнението на задачите ѝ³. Становищата на ЕЦБ могат да бъдат и източник, който Съдът може да вземе предвид в производства, свързани със съвместимостта на съответните законодателни разпоредби с Договора, или националните съдилища могат да вземат предвид в производства относно тълкуването или действителността на съответните законодателни разпоредби.

Подобно на становищата на други институции на Съюза становищата на ЕЦБ не са правнообвързващи. С други думи, националните законодатели не са длъжни да се съобразяват със становището на ЕЦБ. Въпреки това целта на системата, създадена с Решение 98/415/ЕО, е да осигури, че националното законодателство се приема едва след надлежно разглеждане на становището на ЕЦБ. Тази система е доказала ефективността си и националните законодатели като цяло са съгласни да изменят или дори да оттеглят проектите за законодателни разпоредби, отколкото да приемат законодателство, което противоречи на становището на ЕЦБ.

На последно място, задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ допринася за външната комуникация на ЕЦБ с обществеността и пазарите. Насърчаването на прозрачността е основна политика на ЕЦБ и за тази цел становищата в резултат от консултации, инициирани от националните органи, се публикуват по правило на уебсайта на ЕЦБ веднага след приемането и последващото им изпращане на органа, поискал консултацията.

---

³ Вж. т. 140 от становището на Генералния адвокат по дело C-11/00, което е възприето в т. 110 от решението на Съда.

3 Обхват на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ

3.1 Органи, които искат консултация

Член 2, параграфи 1 и 2 от Решение 98/415/ЕО:

„1. Властите на държавите-членки се консултират с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби в нейната област на компетентност в съответствие с Договора (...).

2. В допълнение властите на държавите-членки, които не са участващи държави-членки, се консултират с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби относно инструментите на паричната политика.“

3.1.1 Органи, обхванати от задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ

От член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО става ясно, че задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ относно законодателни разпоредби в областите на нейна компетентност е в тежест на „властите на държавите-членки“. Тъй като Решение 98/415/ЕО се прилага спрямо всички държави членки с изключение на Обединеното кралство, въпросните власти са не само органите на държавите членки, чиято парична единица е еврото („държави членки от еврозоната“), но и органите на държавите членки, чиято парична единица не е еврото („държави членки извън еврозоната“), с изключение на органите на Обединеното кралство.

В член 3, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО се пояснява, че органите на държавите членки са „[в]ластите (...), които подготвят дадена законодателна разпоредба“. Освен това от член 4 на Решение 98/415/ЕО следва, че органът, който иска консултацията, може да бъде различен не само от „властите, които приемат разпоредбата“, но и от „властите, които имат инициативата за законодателната разпоредба“.

На практика консултации с ЕЦБ провеждат множество различни органи. В случай че законодателството се приема от национален парламент, консултация с ЕЦБ обикновено провежда министърът, който отговаря за изготвянето на законодателния проект, който попада в областите на компетентност на ЕЦБ. Когато законодателството се инициира от член на национален парламент, а не от правителството, задължението за провеждане

на консултация с ЕЦБ е в тежест на парламента, както е описано по-долу⁴. Понякога консултациите се провеждат чрез НЦБ, които действат или от името на регулаторен орган, или като орган със собствени регулаторни правомощия.

В случай че законодателството се приема съгласно друга процедура, консултации с ЕЦБ обикновено провежда органът, компетентен да приеме въпросния акт, например член на националното правителство или НЦБ с регулаторни правомощия.

На последно място, консултации с ЕЦБ провеждат и националните органи, които са участвали *de jure* или *de facto* в процеса по приемане на акта, например НЦБ, надзорните органи, органите за защита на конкуренцията, органите за борба с изпирането на пари и специализирани органи като съветите за преминаване към еврото. В тези случаи ЕЦБ е приела, че консултацията е действителна, ако е видно, че органите действат от името на органа, който инициира или приема проекта за законодателната разпоредба.

3.1.2 Роля на националните парламенти

За целите на Решение 98/415/ЕО националните парламенти също могат да бъдат органи, които „подготвят дадена законодателна разпоредба“, когато те разискват предложени от един или повече от техните членове проекти за законодателни разпоредби в областите на компетентност на ЕЦБ⁵. Националните парламенти трябва да решат въз основа на собствените си процедурни правила как да изпълнят задължението да изпратят за предварителното становище на ЕЦБ проектите за законодателни разпоредби, които са били предложени от един или повече от членовете им и които попадат в областите на компетентност на ЕЦБ. Консултации с ЕЦБ може да провежда и националното правителство, действащо по собствена инициатива, относно проекти за законодателни разпоредби, предложени от членовете на националния парламент в съответствие с националното право.

3.2 Проекти за законодателни разпоредби, относно които се иска консултация

Член 1, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО:

„1. По смисъла на настоящото решение:

---

⁴ Вж. раздел 3.1.2 от настоящото ръководство.

⁵ Това се отнася и за случаите, в които членове на парламента предлагат изменения в предложените от правителството проекти за законодателни разпоредби, евентуална последица от които е отнасянето на законодателния проект към областите на компетентност на ЕЦБ.

(...)

„проект за законодателна разпоредба“ означава всички разпоредби, които, след като станат правно задължителни и общоприложими на територията на дадена държава-членка, предвиждат правила за неопределен брой случаи и са адресирани до неопределен брой физически или юридически лица.“

Съгласно член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО органите на държавите членки са длъжни да провеждат консултации с ЕЦБ по „всички проекти за законодателни разпоредби“ в нейните области на компетентност. В член 1, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО се съдържа определението на понятието „проект за законодателна разпоредба“. Според определението това са разпоредби, които след като станат правнозадължителни и общоприложими на цялата територия на дадена държава членка (или в географски обособена част от нея), съдържат правила, които ще се прилагат за „неопределен брой случаи и са адресирани до неопределен брой“ лица. Тук се включват проектите за законодателни разпоредби, изготвени от правителството, чието приемане ги превръща в действащи правни разпоредби независимо от продължителността на това действие.

Определението не включва проекти за законодателни разпоредби, чиято единствена цел е да транспонират директиви на Съюза в националното право⁶.

3.2.1 Правнообвързващи разпоредби

Задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ не се ограничава до проекти за законодателни разпоредби, които се приемат от парламента. В обхвата на Решение 98/415/ЕО попадат всички видове правнообвързващи разпоредби, включително декретите-законали и подзаконовите актове.

Декрети-законали

Декретите-законали са закони, които правителството приема и привежда в действие при неотложност или извънредна нужда. Те подлежат на последваща ратификация от парламента, която може да се извърши в кратък срок след приемането им или месеци след това. Следователно проектите на декрети-законали са „проекти за законодателни разпоредби“, по отношение на които трябва да се проведе консултация с ЕЦБ, преди те да бъдат приети от правителството независимо от неотложността или извънредната нужда⁷.

---

⁶ Вж. раздел 3.4 от настоящото ръководство.

⁷ Трябва да се отбележи, че предвид неотложността и извънредната нужда, с които се характеризира приемането на декретите-законали, съгласно член 3, параграф 2 от Решение 98/415/ЕО (вж. раздел 4.3 от настоящото ръководство) органът, който е поискал консултацията, може да съкрати срока, в който ЕЦБ дава становището си.

Подзаконови актове

С ЕЦБ не е необходимо да се провеждат консултации по всички подзаконови актове, включително актовете с обща приложимост на НЦБ или надзорните органи, с които се привеждат в изпълнение закони, попадащи в областите на компетентност на ЕЦБ. Предвид целите на Решение 98/415/ЕО становище от ЕЦБ относно проект за подзаконов акт следва да се иска единствено ако предметът е тясно свързан със задачите на ЕЦБ и ако въздействието върху определени сфери от областите на компетентност на ЕЦБ е различно от това на самия закон. Например държавите членки по правило не са длъжни да провеждат консултации с ЕЦБ по процедурни въпроси.

Задължението за провеждане на консултации с ЕЦБ по отношение на промени в проекти за законодателни разпоредби, които вече са били изпратени на ЕЦБ за становище, се отнася до съществени изменения, които засягат същността на законодателния проект. Полезно е да се разграничат два различни сценария. В първия сценарий съществени изменения се предлагат на етап, на който ЕЦБ все още не е приела становището си. В тези случаи ЕЦБ очаква от органа, поискал консултацията, да ѝ представи възможно най-бързо изменения проект за законодателна разпоредба, така че становището да се базира на най-актуалния текст. Във втория сценарий съществени нови разпоредби се предлагат след приемането на становището на ЕЦБ. В този случай с ЕЦБ следва да се проведе консултация по отношение на тези изменения. Допълнителни консултации обаче не са необходими, ако по същество с промените се цели да се отрази изразената в становището позиция на ЕЦБ. Въпреки това ЕЦБ приветства възможността да бъде информирана относно реакцията, която становищата ѝ пораждат, и да получава с информативна цел сведения относно тези изменения.

3.3 Области на компетентност на ЕЦБ

Съгласно член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО от националните органи се изисква да провеждат консултации с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби „в нейната област на компетентност в съответствие с Договора“. Това несъмнено включва проектите за законодателни разпоредби, които засягат основните задачи, изпълнявани чрез ЕСЦБ съгласно член 127, параграф 2 от Договора (т.е. определянето и осъществяването на паричната политика на Съюза, осъществяването на валутни операции, държането и управлението на официалните резерви в чуждестранна валута на държавите членки и насърчаването на нормалното функциониране на платежните системи) и член 16 от Устава на ЕСЦБ (емитирането на евробанкноти). Включват се и проектите за законодателни разпоредби, които засягат широк спектър от други задачи, възложени на ЕСЦБ съгласно Договора, включително конкретните задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции, възложени на ЕЦБ съгласно член 127, параграф 6 от Договора.

В член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО са изброени няколко категории въпроси, за които изрично се счита, че попадат в областите на компетентност на ЕЦБ. Националните органи трябва да провеждат консултации с ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби във връзка с тези въпроси.

Член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО:

„1. Властите на държавите-членки се консултират с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби в нейната област на компетентност в съответствие с Договора, и в частност по:

- въпроси на паричната политика,
  - средства за плащане,
  - национални централни банки,
  - събирането, съставянето и предоставянето на парична, финансова и банкова статистика и статистика за системите за разплащане и платежния баланс,
  - системите за разплащане и сетълмент,
  - правилата, които са приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите.“
-

Неизчерпателен преглед на областите на компетентност на ЕЦБ

От редакцията на член 2, параграф 1 и на съображение 3 от Решение 98/415/ЕО става ясно, че списъкът в член 2, параграф 1 не е изчерпателен.

Освен това член 2, параграф 2 от Решение 98/415/ЕО предвижда, че органите на държавите членки извън еврозоната (с изключение на Обединеното кралство) трябва да провеждат консултации с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби относно инструментите на паричната политика.

Член 2, параграф 2 от Решение 98/415/ЕО:

„2. В допълнение властите на държавите-членки, които не са участващи държави-членки, се консултират с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби относно инструментите на паричната политика.“

Решение 98/415/ЕО въвежда разграничението между държави членки от и извън еврозоната, защото решенията относно инструментите на паричната политика (например системата за задължителни минимални резерви) вече не се вземат от националните органи в държавите членки от еврозоната. В съображение 5 от Решение 98/415/ЕО обаче се пояснява, че задължението за провеждане на консултации с ЕЦБ не обхваща решенията, взети от органите на държавите членки извън еврозоната във връзка с осъществяваната от тях парична политика (например решенията, с които се определят лихвените проценти).

Схема 2

Неизчерпателен преглед на областите на компетентност на ЕЦБ

Източник: ЕЦБ.

Всички становища на ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби се публикуват на уебсайта на ЕЦБ. Те се категоризират според съответните раздели от областите на компетентност на ЕЦБ (статистика, платежни системи и системи за сетълмент и т.н.). В случай на съмнение заглавията и предметът на всички становища на ЕЦБ съдържат полезни указания за това дали даден проект за законодателна разпоредба попада в обхвата на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ, предвидено в Решение 98/415/ЕО.

3.3.1 Валутни въпроси и платежни средства

Становищата на ЕЦБ по валутни въпроси и платежни средства обхващат проекти за законодателни разпоредби по разнообразни теми, като например мерки по повод на въвеждането на еврото (реденоминиране на националната валута, реденоминиране на публичен и частен дълг, двойно обозначаване на цените, правила за закръгляване, замяна на националните референти лихвени проценти и др.), законни платежни средства, възпоменателни монети, авторско право във връзка с банкноти и монети, предотвратяване на фалшифицирането, деноминации, технически спецификации, рециклиране, проверки за истинност

и годност на банкноти и монети, ограничения за плащания в брой и издаване на електронни пари.

3.3.2 Национални централни банки

Приети са голям брой становища на ЕЦБ по проекти за законодателни разпоредби, свързани с НЦБ. Те се отнасят до законодателни разпоредби, които засягат статута на НЦБ или на членове на управителните им органи, като по-специално са свързани с различните аспекти на независимостта на централната банка. Няколко становища се отнасят и до задачите и паричните политики на НЦБ, включително до спазването на забраната за парично финансиране съгласно член 123 от Договора, резервите в чуждестранна валута на НЦБ и изискванията за задължителни минимални резерви на НЦБ от държавите членки извън еврозоната. В други становища например се разглеждат институционалните промени в НЦБ, счетоводството, отчетността и одитът в тях, участието в международни парични институции, привилегированият достъп, пруденциалният надзор, професионалната тайна и други аспекти от регламентацията на дейността на НЦБ, която е уредена в уставите на НЦБ. От ЕЦБ често се иска да даде становища и относно проекти за законодателни разпоредби, които уреждат задачи на НЦБ, които не са свързани с ЕСЦБ, особено с оглед на това да се прецени дали тези задачи са съвместими с целите и задачите на ЕСЦБ⁸.

3.3.3 Събиране, съставяне и разпространение на парична, финансова и банкова статистика и статистика за платежните системи и платежния баланс

Правомощията на ЕЦБ по отношение на събирането на статистическа информация са уредени в член 5 от Устава на ЕСЦБ. Съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка⁹ от държавите членки се изисква да „създа[д]ат своя организация в областта на статистиката и работят в пълно сътрудничество с ЕСЦБ, за да се осигури изпълнението на задълженията, които произтичат от член 5 от Устава“. На ЕЦБ ѝ е известно, че в държавите членки разпоредбите за отчетност са различни. Поради това, когато с ЕЦБ се провежда консултация относно проекти за национални разпоредби в областта на отчетността, тя по-скоро прави коментари от общ характер, с които цели да насочи вниманието към онези аспекти, които могат да бъдат по-ясно формулирани в проекта за законодателната разпоредба. Проведени в тази област консултации например

⁸ Съгласно член 14.4 от Устава на ЕСЦБ на НЦБ се разрешава да изпълняват функции извън посочените в Устава на ЕСЦБ, освен ако Управителният съвет приеме, че те са несъвместими с целите и задачите на ЕСЦБ.

⁹ ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8.

се отнасят до статистиката на платежния баланс, предаването на статистически данни между ЕЦБ и ЕСЦБ и НЦБ извън еврозоната, националните изисквания за статистическа отчетност по отношение на различните финансови инструменти и инвестиционни позиции, както и до ролята на НЦБ извън еврозоната в процеса на събиране на статистически данни.

3.3.4 Платежни системи и системи за сетълмент

В миналото предмет на консултациите относно платежните системи и системите за сетълмент са били проекти за законодателни разпоредби, които са свързани с някои аспекти от функционирането на платежните системи и системите за сетълмент, като например надзора върху тях, централните контрагенти, окончателността на сетълмента, нетен или брутен сетълмент в реално време, въпроси на нетирането и обезпеченията и правилото за нулевия час.

3.3.5 Правила, които са приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите

Член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО се отнася до „правилата, които са приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите“. В съображение 3 от Решение 98/415/ЕО се пояснява, че тази категория „не засяга разпределението понастоящем на компетенциите за политиките по отношение на надзора над кредитните институции и стабилността на финансовата система“. Член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО следва да бъде разглеждан и във връзка с член 25.1 от Устава на ЕСЦБ, който предвижда, че компетентните органи на държавите членки „могат“ да провеждат консултации с ЕЦБ относно „приложението на законодателството на Съюза, отнасящо се до надзора за благоразумие върху кредитните институции и стабилността на финансовата система.“ Освен това по силата на член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО държавите членки са длъжни да провеждат консултации с ЕЦБ, когато предложените законодателни разпоредби „съществено“ влияят върху финансовата стабилност, освен ако единствената цел на разпоредбите е транспонирането на директиви на Съюза, както е посочено в член 1, параграф 2.

През последните години значително нарасна броят на становищата на ЕЦБ, приети на основание член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО. ЕЦБ е приела няколко становища в отговор на искания за консултации относно предложени изменения в институционалната структура на надзора в държавите членки. С ЕЦБ редовно се провеждат и консултации относно важни изменения в надзорния режим на кредитните и финансовите институции, както и относно правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на

тероризма, договорите за финансови обезпечения и преобразуването и ликвидацията на финансови институции. С ЕЦБ често се провеждат консултации относно законодателни проекти, които биха могли да имат важно въздействие върху пазарите, например законодателство относно режимите за секюритизация и дематериализирането на ценни книжа, както и законодателство, което се отразява едновременно върху финансовите пазари и върху основната цел на ЕЦБ да поддържа ценовата стабилност (например разпоредби относно заеми с инфлационно индексирани).

ЕЦБ прие и редица становища в контекста на неотдавнашната криза на финансовите пазари, по време на която с националните законодателни разпоредби се целеше да се усъвършенстват схемите за гарантиране на депозити или да се осигури или засили стабилността на финансовия пазар.

На последно място, с ЕЦБ се провеждат консултации относно различни проекти за законодателни разпоредби, които биха могли да се отразят върху свободното движение на капитал, политиката на обменния курс (например данъчното облагане на финансовите сделки и др.) и други проекти за законодателни разпоредби от икономическо значение.

По отношение на правното основание за консултациите с ЕЦБ относно проекти за национални разпоредби, свързани с Единния надзорен механизъм (ЕНМ), редакцията на член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО и по-специално посочването на случаи, които „съществено влияят“ върху финансовата стабилност, не следва да се считат за налагащи ограничения на задължението за провеждане на консултации с ЕЦБ. Както е посочено по-горе, от съображение 3 и член 2 от Решение 98/415/ЕО става ясно, че списъкът в член 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО не е изчерпателен. Досега становищата на ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (включително създаването на национална правна рамка, която да отразява създаването на ЕНМ), се основават на член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО. Със създаването на ЕНМ, за целите на консултативната функция на ЕЦБ съгласно член 127, параграф 4 от Договора, в областите ѝ на компетентност сега се включват и надзорните задачи.

3.4 Законодателство, с което се прилага правото на Съюза

Член 1, параграф 2 от Решение 98/415/ЕО:

„2. Проектите за законодателни разпоредби не включват проекти за разпоредби, чиято единствена цел е транспонирането на директивите на Общността в законодателството на държавата-членка.“

Както е посочено по-горе, съгласно член 1, параграф 2 от Решение 98/415/ЕО държавите членки не трябва да провеждат консултации с ЕЦБ относно транспонирането на директиви на Съюза в националното право. Обосновката за това изключение е, че с ЕЦБ вече трябва да е проведена консултация относно предложения акт на Съюза съгласно член 127, параграф 4 от Договора и следователно не е необходимо консултативната функция на ЕЦБ да се разширява към проектите за законодателни разпоредби, с които просто се транспонира този акт на Съюза. ЕЦБ счита, че същото изключение е приложимо по отношение на проекти за законодателни разпоредби, с които се цели изпълнението на регламенти на Съюза, при условие че въздействието им върху въпросите, попадащи в областите на компетентност на ЕЦБ, не се различава от въздействието на самия регламент (относно който институциите на Съюза вече са провели консултация с ЕЦБ).

В ограничен брой случаи в миналото ЕЦБ е насърчавала националните органи да провеждат консултации с нея по проекти за законодателни разпоредби, с които се транспонират директиви на Съюза от изключителен интерес за ЕСЦБ. Такъв например беше случаят с Директивата за окончателността на сетълмента¹⁰, Директивата за финансовите обезпечения¹¹ и последващите им изменения¹². Становищата на ЕЦБ, изготвени в резултат от множеството консултации по проекти за разпоредби, чиято цел е да се транспонират двете директиви в националното право, имат полезен принос за укрепването на правната рамка на операциите на Евросистемата и за стабилността на финансовата система.

В миналото ЕЦБ изготви и становище по собствена инициатива¹³ относно ратифицирането или прилагането на Споразумението за услугите по пощенските плащания, като прикани националните органи да проведат консултации с ЕЦБ, ако проектите за конкретни национални законодателни разпоредби надхвърлят ратификацията на споразумението.

Въпреки че не са длъжни или насърчени да правят това, понякога държавите членки провеждат консултации с ЕЦБ по собствена инициатива относно проекти за разпоредби, с които се транспонират директиви, например в областите, в които те считат, че ЕЦБ има специален експертен опит. В тези случаи ЕЦБ по принцип е готова да отговори на всяка формална или неформална доброволна национална консултация и да предложи насоки

¹⁰ Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

¹¹ Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2002 г. относно финансовите обезпечения (ОВ L 168, 27.6.2002 г., стр. 43).

¹² С Директива 2009/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за изменение на Директива 98/26/ЕО относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа и на Директива 2002/47/ЕО относно финансовите обезпечения по отношение на свързаните системи и вземанията по кредити. (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 37). Това е изменението, във връзка с което ЕЦБ насърчи държавите членки да проведат консултации с нея. Освен това през 2010 г. и 2011 г. бяха приети още две (кратки) изменения.

¹³ CON/2010/85.

относно подготвяния проект на мерки за транспониране дори ако не съществува формално задължение за провеждане на консултация с ЕЦБ, но само доколкото проектът за разпоредби налага конкретни коментари във връзка с областите на компетентност на ЕЦБ.

През декември 2010 г. беше създаден Европейският съвет за системен риск (ЕССР) като нов орган с правомощия да осъществява надзор върху рисковете във финансовата система като цяло. ЕССР може да издава *inter alia* препоръки в областите си на компетентност и съгласно член 17 от Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴ той проследява действията, предприети в отговор на препоръките му. Предвид ролята на ЕССР по тези въпроси не е необходимо да се провеждат консултации с ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби, с които се изпълняват препоръките на ЕССР.

---

¹⁴ Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1).

4 Процедура за провеждане на консултации

Член 4 от Решение 98/415/ЕО:

„Всяка държава-членка взема мерките, които са необходими за ефективно спазване на настоящото решение. За тази цел тя осигурява консултация с ЕЦБ на етап, който да позволи на властите, които имат инициативата за законодателната разпоредба, да се запознаят със становището на ЕЦБ, преди да вземат решение по същество и становището на ЕЦБ да бъде сведено до знанието на властите, които приемат разпоредбата, в случай че те са различни от властите, които са подготвили разпоредбата.“

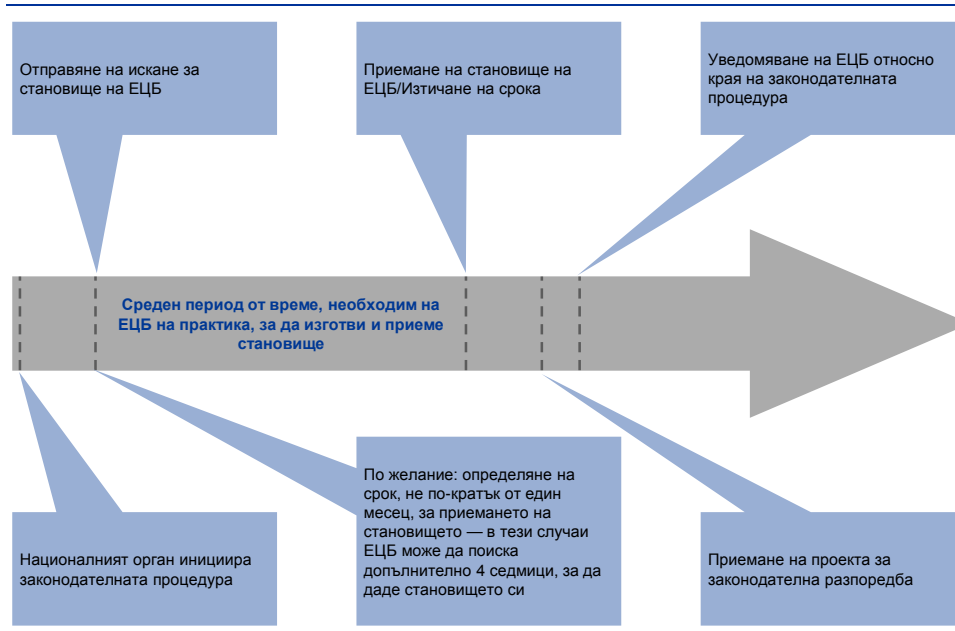
4.1 Подходящ момент за консултация с ЕЦБ

Съгласно член 4 на Решение 98/415/ЕО с ЕЦБ трябва да се проведе консултация на подходящ етап от законодателния процес. Това предполага, че в националните процедури следва да се осигури възможността консултацията да се проведе в такъв момент от законодателния процес, който позволява на ЕЦБ да разполага с достатъчно време, за да прегледа проекта за законодателни разпоредби (и ако е необходимо, да ги преведе) и да приеме становището си във всички необходими езикови версии. Това дава възможност на съответните национални органи да вземат предвид становището на ЕЦБ, преди да бъдат приети разпоредбите.

Когато проектите за законодателни разпоредби се изготвят от орган, различен от органа, който ги приема, съгласно член 4 от Решение 98/415/ЕО консултацията относно такива разпоредби трябва да се проведе в момент, който позволява на органа, който инициира проектите за законодателни разпоредби, да прецени дали те следва да бъдат изменени, за да се отрази в тях становището на ЕЦБ, т.е. преди разпоредбите да бъдат изпратени на органа, който ги приема. Същевременно с член 4 не се изключва възможността националните органи да предприемат действия в съответствие със законодателните си процедури, които не засягат по същество проекта за законодателни разпоредби.

Схема 3

Процес за провеждане на консултации по проекти за законодателни разпоредби

Източник: ЕЦБ.

От редакцията на член 3, параграф 4 от Решение 98/415/ЕО следва, че държавите членки са длъжни да спрат временно процеса по приемане на проекта за законодателни разпоредби, докато получат становището на ЕЦБ. Това не означава, че целият национален законодателен процес (например подготвителната работа в постоянните парламентарни комисии, обсъждането на други становища, представени от национални органи и т.н.) трябва да спре временно, докато се изчака становището на ЕЦБ. Това означава, че органът, който приема проекта за законодателната разпоредба, трябва да има възможност да обмисли внимателно становището на ЕЦБ, преди да вземе решение по същество. Ако е определен срок за представяне на становището на ЕЦБ¹⁵ и този срок е изтекъл, съответният национален орган може да поднови процеса по приемането. Дори и в този случай, стига законодателството да не е вече прието, задължението на националните органи да вземат предвид становището на ЕЦБ остава.

През октомври 2011 г. председателят на ЕЦБ изпрати писмо до всички национални органи, които искат консултации, с което им напомни, че „следва да вземат необходимите мерки, за да осигурят ефективното спазване на Решение 98/415/ЕО съгласно член 4 от него, като на подходящ етап от законодателния процес надлежно провеждат консултации с ЕЦБ относно проекти за законодателни разпоредби, които попадат в областта ѝ на

¹⁵ Вж. раздел 4.3 от настоящото ръководство.

компетентност¹⁶. Освен това той препоръча „създаването на подходящи вътрешни процедури, които да гарантират, че консултациите с ЕЦБ се осъществяват на подходящ етап, който дава възможност на консултиращия и/или приемащия законодателството орган да разгледа/т становището на ЕЦБ преди въпросната законодателна разпоредба да бъде приета. Повторна консултация е необходима, ако проектите за разпоредби са съществено изменени по време на законодателната процедура.“

4.2 Искане за становище

4.2.1 Форма на искането и придружаващи документи

До председателя на ЕЦБ трябва да се отправи формално искане за становище в писмен вид¹⁷. Получаването на искането за становище от председателя на ЕЦБ бележи началото на процедурата по приемане на становище на ЕЦБ. ЕЦБ приветства неформалното общуване на равнище персонал между националните органи, които искат консултации, и генерална дирекция „Правни услуги“ на ЕЦБ. Формалната процедура за провеждане на консултации обаче започва едва когато председателят на ЕЦБ получи формалното искане за становище.

Искането следва да съдържа достатъчно стабилна версия на проекта за законодателни разпоредби, за да може ЕЦБ да даде становище по нея. Ако законодателният проект съдържа множество разпоредби, отнасящи се до различни въпроси, ЕЦБ препоръчва на органа, който иска консултация, да посочи разпоредбите, по които най-вече се искат коментарите на ЕЦБ. Това е от особено значение, когато с проекта на законодателни разпоредби предимно се цели транспонирането на законодателство на Съюза или привеждането му в действие, но са включени и допълнителни разпоредби, които надхвърлят самото транспониране.

ЕЦБ препоръчва на органа, който иска консултация, да приложи кратък обяснителен меморандум, в който са описани: предметът и основните цели; достигнатият етап в националния законодателен процес; имената и информация за лицата за връзка, които са на разположение, за да разясняват въпросите, които могат да възникнат относно проекта за законодателни разпоредби по време на изготвянето на становището на ЕЦБ. ЕЦБ препоръчва

¹⁶ Тук влизат и разпоредбите, които не подлежат на одобрение от парламента. От задължението за провеждане на консултация се изключват единствено проектите за законодателни разпоредби, които служат само за транспониране на правото на Съюза.

¹⁷ ЕЦБ има готовност да получава надлежно подписани и адресирани искания за становища и по факс или по имейл под формата на сканиран прикачен файл на следните адреси: office.president@ecb.europa.eu и ecb.secretariat@ecb.europa.eu.

на органа, който иска консултация, да посочи и срока, в който ЕЦБ да даде становището си¹⁸.

Документи, необходими за национални консултации

Задължителни	Препоръчителни	По желание
Писмено искане за становище до председателя на ЕЦБ Копие от проектите за законодателни разпоредби	Кратък обяснителен меморандум , в който се посочват: предметът и основните цели на законодателството; етапът от националния законодателен процес; и информация за лице за контакт. Ако проектът за национално законодателство е дълъг/сложен, посочват се проекторазпоредбите , по които най-вече се искат коментарите на ЕЦБ. Ако искането е отправено в условията на изключителна спешност, желателно е да се предостави превод на английски език на обяснителния меморандум и на основните проекторазпоредби, по които е поискано становище.	Посочване на срок , в който ЕЦБ да даде становището си.

4.2.2 Език на искането

Искането за становище и придружаващите го документи могат да се подадат на официалния език на съответната държава членка (или на един от официалните езици на държавата членка, ако са повече от един). По-специално, когато искането е отправено в условията на изключителна спешност¹⁹, с цел да осигури безпрепятственото протичане на процедурата за провеждане на консултация, ЕЦБ ще бъде благодарна, ако получи превод на английски език на обяснителния меморандум и на проектите на основните законодателни разпоредби, по които се иска становище. По този начин се взема предвид фактът, че английският е работният език в ЕЦБ, както и езикът, на който Управителният съвет с принос от Генералния съвет приема становищата на ЕЦБ. Така се позволява и на ЕЦБ да започне работа върху становищата веднага, без да се налага да чака преводите. Искането за становище на ЕЦБ обаче не следва да бъде забавяно поради липсата на превод.

4.3 Срокове

Член 3 от Решение 98/415/ЕО:

„1. Властите на държавата-членка, които подготвят дадена законодателна разпоредба, могат, ако сметат за необходимо, да поставят срок на ЕЦБ за представяне на становище, който срок не може да бъде по-малък от месец, от датата на която председателят на ЕЦБ получи уведомлението за това.

¹⁸ Вж. раздел 4.3 от настоящото ръководство.

¹⁹ Вж. раздел 4.3 от настоящото ръководство.

2. В случаи на изключителна спешност срокът може да бъде съкратен. В този случай властите, които искат консултация, трябва да представят причините, които налагат тази спешност.

3. ЕЦБ може да поиска своевременно удължаване на срока до четири седмици. Властите, които искат консултацията, не отказват да приемат това искане без достатъчно обосновани причини.

4. При изтичане на срока липсата на становище не е пречка за властите, които искат консултацията, да предприемат по-нататъшни действия. В случай че становището на ЕЦБ се получи след изтичане на срока, държавите-членки правят необходимото да сведат това становище до знанието на властите, посочени в член 4.“

Макар че в Решение 98/415/ЕО не се определя срок за приемането на становищата на ЕЦБ, опитът показва, че това отнема средно около шест седмици. Този процес обаче може да отнеме по-дълго време²⁰ и срокът, който реално е необходим за приемането на становище, очевидно ще варира според естеството, сложността и чувствителността на съответния проект за законодателни разпоредби.

Съгласно член 3, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО „[в]ластите на държавата-членка, които подготвят дадена законодателна разпоредба, могат, ако сметат за необходимо, да поставят срок на ЕЦБ за представяне на становище“. Този срок не може обаче да е по-кратък от един месец, считано от датата, на която ЕЦБ е получила това уведомлението.

Опитът показва, че понякога държавите членки неправилно тълкуват този минимален едномесечен срок като стандартен максимален срок. В повечето случаи изготвянето и приемането на становищата на ЕЦБ изисква време за изготвяне на английската версия на проекта за законодателни разпоредби, координиране на работата на компетентните структурни звена в ЕЦБ, които участват в изготвянето на становището, получаването и вземането предвид на коментарите и забележките на управителите на НЦБ по време на писмената процедура, както и от Надзорния съвет, когато Управителният съвет се консултира с него.

На практика едномесечният срок досега се е оказвал доста кратък. Поради тази причина възможността на органите, които искат консултация, да определят срока следва да бъде ограничена до случаите, когато е налице неотложна нужда от това националните органи да получат становището на ЕЦБ в рамките на един месец. Както ЕЦБ често повтаря в становищата си, фактът, че националният законодателен процес се намира на напреднал етап, не представлява достатъчно основание за това органите, които искат консултация, да изискват спешното приемане на становището на ЕЦБ.

---

²⁰ Вж. раздел 4.5 от настоящото ръководство.

Съгласно член 3, параграф 2 от Решение 98/415/ЕО срокът може да бъде съкратен в случай на изключителна спешност. В тези изключително редки случаи органът, който иска консултация, трябва изрично да посочи причините за спешността на въпроса. Органите, които искат консултация, се приканват да следват насоките в съображение 6 от Решение 98/415/ЕО, където се посочва, че диалогът между органите, които искат консултация, и ЕЦБ следва да даде възможност на ЕЦБ да даде становище своевременно в спешни случаи, без да се засяга възможността ѝ да разгледа проекта за законодателни разпоредби в необходимата дълбочина. Освен това в тези случаи ЕЦБ ще бъде благодарна, ако получи и превод на английски език на обяснителния меморандум и на проектите на основните законодателни разпоредби, по които се иска становище²¹. Искането за становище на ЕЦБ обаче не следва да бъде забавяно поради липсата на превод.

Съгласно член 3, параграф 3 от Решение 98/415/ЕО, ако органите, които искат консултация, са определили срок, ЕЦБ може да поиска удължаването му с не повече от четири допълнителни седмици. Член 3, параграф 3 предвижда, че органите, които искат консултация, не могат да отхвърлят това искане без основание.

Съгласно член 3, параграф 4 от Решение 98/415/ЕО „[п]ри изтичане на срока липсата на становище не е пречка за властите, които искат консултацията, да предприемат по-нататъшни действия“. Това означава, че след изтичането на срока съответните органи могат да възобновят процедурата по приемане на законодателния проект, която е била временно спряна по време на консултацията с ЕЦБ. Докато обаче законодателството не бъде окончателно прието, органите, които искат консултация, продължават да са длъжни да вземат предвид становището на ЕЦБ (и да запознаят с него органа, който приема проекта за законодателните разпоредби, ако той е различен).

4.4 Потвърждение за получаване

След като искането за становище бъде получено, на органа, който иска становище, се изпраща потвърждение за получаването на същия език, на който е отправено искането за консултация. Ако държавата членка провежда консултация с ЕЦБ без изрично задължение за това или ако проектът за законодателни разпоредби едва засяга областите на компетентност на ЕЦБ или съдържа чисто формални или административни изменения на правната рамка, това ще бъде посочено в потвърждението за получаване заедно с указание за това дали все пак ЕЦБ има конкретни коментари, които ще бъдат оповестени чрез становището ѝ.

Придружаващите документи и преводът на английски език се изпращат на членовете на Управителния и Генералния съвет на ЕЦБ. По този начин те могат от самото начало да се запознаят с материалите по консултацията и

²¹ Вж. също раздели 4.2.1 и 4.2.2 от настоящото ръководство.

да са готови да коментират незабавно, когато им бъде изпратен за коментари проектът на становище.

4.5 Изготвяне и приемане на становището на ЕЦБ

След като получи искането за становище, ЕЦБ създава комитет за изготвяне на становището. Комитетът се състои от експерти от структурните звена от значение за темата на консултацията. В зависимост от фактори като естеството, сложността и обема на проекта за законодателни разпоредби, както и наличието им на английски език, времето, необходимо за изготвянето, варира от няколко дни до няколко седмици. При изготвянето на становището на ЕЦБ се вземат предвид и основателните причини за искането за приемането на становището по спешност или изключителна спешност.

Становището е правен инструмент на ЕЦБ и по правило Управителният съвет е органът за вземане на решения, който отговаря за приемането на становищата на ЕЦБ. Членовете на Генералния съвет също участват в този процес на вземане на решения с цел да допринесат към консултативната функция на ЕЦБ. Поради това, след като изготвянето на проекта на становище приключи и той бъде одобрен от Изпълнителния съвет, той се представя на Управителния съвет за коментари, а на членовете на Генералния съвет — за забележки. Това е писмена процедура, която обикновено продължава една седмица.

По отношение на становищата на ЕЦБ, приемани във връзка с пруденциалния надзор над кредитните институции, Управителният съвет може да се консултира и с Надзорния съвет.

След получаването на коментарите и/или забележките проектът на становище се преработва от ЕЦБ и се изпраща за последващи коментари или забележки чрез друга писмена процедура, която продължава няколко работни дни. Срокът за коментари и забележки при тази втора писмена процедура обаче може да варира в зависимост от естеството на консултацията и броя и сложността на коментарите, получени по време на първата писмена процедура. По време на втората писмена процедура членовете на Генералния и на Управителния съвет обикновено правят коментари или забележки само по измененията, въведени в преработения проект на становище.

Когато определят момента, в който отправят исканията си за становище на ЕЦБ, органите, които искат консултация, се приканват да вземат предвид комплексността на процеса за провеждане на консултации.

4.6 Езиков режим

Становищата, поискани от националните органи, се приемат на официалния език на съответната държава членка (или на езика на искането за становище,

ако в държавата членка има повече от един официален език) и на английски език.

4.7 Изпращане на становището и неговото последващо разглеждане

След като бъде прието, становището се изпраща на органа, поискарал консултацията. Член 4 от Решение 98/415/ЕО гласи, че органът, поискарал консултацията, трябва да „се запозна[е] със становището на ЕЦБ, преди да взем[е] решение по същество“ и следва да сведе становището на ЕЦБ до знанието на органа, който приема разпоредбата, ако той е различен от органа, поискарал консултацията.

ЕЦБ ще бъде благодарна, ако след приключването на законодателния процес получи копие от окончателно приетите законодателни разпоредби. Когато проект за законодателни разпоредби е бил предмет на консултация, ЕЦБ препоръчва органът, поискарал консултацията, да изпрати до генерална дирекция „Секретариат“ на ЕЦБ копие от приетите законодателни разпоредби или препратка към тях.

4.8 Публикуване

Управителният съвет постепенно разшири политиката си на прозрачност по отношение на националните консултации. След януари 2005 г. всички становища на ЕЦБ се публикуват на уебсайта на ЕЦБ веднага след като бъдат изпратени на органа, поискарал консултацията, освен ако има особени причини за въздържане от незабавно публикуване. Ако са налице такива особени причини, становището се публикува не по-късно от шест месеца след приемането му.

5 Изпълнение на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ

С цел да се осигури изпълнението на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ, в член 4 от Решение 98/415/ЕО от държавите членки се изисква да вземат „мерките, които са необходими за ефективно спазване“ на Решение 98/415/ЕО. ЕСЦБ внимателно наблюдава вътрешните законодателни промени в законодателните проекти, които принадлежат към областите на компетентност на ЕЦБ. ЕСЦБ също така редовно наблюдава и информира за изпълнението на задължението за провеждане на консултации с ЕЦБ по тези проекти за законодателни разпоредби. Освен това, след като установи нарушение на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ по проект за законодателни разпоредби, попадащи в областите ѝ на компетентност, ЕЦБ уведомява съответния компетентен национален орган и управителя на НЦБ на съответната държава членка, както и Европейската комисия. Безспорните случаи на неизпълнение на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ, които са важни или повторни, могат да бъдат включени и в годишния доклад на ЕЦБ.

6 Правни последици от неизпълнението на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ

Неизпълнението на задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ относно проект за законодателна разпоредба в областите на нейната компетентност е нарушение на Решение 98/415/ЕО и може да доведе до процедура за нарушение пред Съда. Европейската комисия може да започне тази процедура срещу съответната държава членка на основание член 258 от Договора²². Задължението за провеждане на консултация с ЕЦБ съгласно Решение 98/415/ЕО е точно и безусловно, което означава, че частноправните субекти могат да се позовават на него пред националните съдилища. Следователно националните съдилища могат да бъдат сезирани да се произнесат относно действителността или приложимостта на национална разпоредба, приета без да е проведена консултация с ЕЦБ, а до Съда може да бъде отправено преюдициално запитване по този въпрос.

Съдът нееднократно е бил сезиран да се произнесе относно приложимостта на национална разпоредба, която е била приета без предварително уведомление до Европейската комисия, както се изисква в определени актове на Съюза²³. По тези дела Съдът е постановил, че национална разпоредба, приета при нарушение на съществено процесуално изискване, е непротивопоставима на частноправните субекти. Освен това в съответствие с установената практика на Съда всички правни средства за защита, които обикновено съществуват в националното право, трябва да са на разположение и за страните по спора, които предявяват искове съгласно правото на Съюза²⁴. В държавите членки, в които частноправните субекти имат право да започват производство за отмяна на национална законодателна разпоредба поради сериозен процесуален порок, те следва да могат да предявяват и иск за отмяна на национални законодателни разпоредби, приети в нарушение на съществено процесуално изискване на правото на Съюза, като например предварителната консултация с ЕЦБ.

²² Ако НЦБ, на която са възложени регулаторни правомощия, не проведе консултация в съответствие с Решение 98/415/ЕО, самата ЕЦБ може да започне производство за нарушение на основание член 271, буква г) от Договора и член 35.6 от Устава на ЕСЦБ.

²³ Вж. *inter alia*: Решение от 18 февруари 1986 г. по дело Bulk Oil (Zug) AG/Sun International Limited and Sun Oil Trading Company (174/84, Recueil, стр. 559); Решение от 13 юли 1989 г. по дело Elichem Base/Comune di Cinisello Balsamo (380/87, Recueil, стр. 2491); Решение от 30 април 1996 г. по дело CIA Security International SA/Signalson SA and Securitel SPRL (C-194/94, Recueil, стр. I-2201); Решение от 16 юни 1998 г. по дело Netherlands/Lemmens (C-226/97, Recueil, стр. I-3711); Решение от 16 юли 1998 г. по дело AGS Assedic Pas-de-Calais/François Dumon and Froment (C-235/95, Recueil, стр. I-4531); Решение от 26 септември 2000 г. по дело Unilever Italia SpA/Central Food SpA (C-443/98, Recueil, стр. I-7535); Решение от 6 юни 2002 г. по дело Sapod Audic/Eco-Emballages SA (C-159/00, Recueil, стр. I-5031).

²⁴ Вж. например Решение от 7 юли 1981 г. по дело Rewe-Handelsgesellschaft Nord mbH et Rewe-Markt Steffen/Hauptzollamt Kiel (158/80, Recueil, стр. 1805).

Приложение

Решение на Съвета от 29 юни 1998 година за консултирането на националните власти с Европейската централна банка по отношение на проектите за законодателни разпоредби (98/415/ЕО²⁵)

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 105, параграф 4 от него, и член 4 от Протокола за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, приложен към него,

като взе предвид предложението на Комисията²⁶,

като взе предвид становището на Европейския парламент²⁷,

като взе предвид становището на Европейския паричен институт²⁸,

като действа в съответствие с процедурата, предвидена в член 106, параграф 6 от Договора и в член 42 от посочения протокол,

(1) като има предвид, че Европейската централна банка (ЕЦБ) ще бъде създадена веднага след назначаването на нейния изпълнителен съвет;

(2) като има предвид, че Договорът предвижда националните власти да се консултират с ЕЦБ по отношение на всеки проект за законодателна разпоредба в областите на нейната компетентност; като има предвид, че е задача на Съвета да определя рамките и условията за тези консултации;

(3) като има предвид, че задължението на властите на държавите-членки да се консултират с ЕЦБ не трябва да засяга отговорностите на тези власти по въпросите, които са предмет на такива разпоредби; като има предвид, че държавите-членки трябва да се консултират с ЕЦБ за всички проекти за законодателни разпоредби, които са от областите на нейната компетентност в съответствие с член 105, параграф 4 от Договора; като има предвид, че списъкът с области в член 2 от настоящото решение не е изчерпателен; като има предвид, че член 2, шесто тире от настоящото решение не засяга разпределението понастоящем на компетенциите за политиките по отношение на надзора над кредитните институции и стабилността на финансовата система;

²⁵ ОВ L 189, 3.7.1998 г., стр. 42.

²⁶ ОВ С 118, 17.4.1998 г., стр. 11.

²⁷ ОВ С 195, 22.6.1998 г.

²⁸ Становище, изразено на 6 април 1998 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

(4) като има предвид, че функциите и дейностите на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) в областта на паричната политика са дефинирани в Устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ; като има предвид, че централните банки на участващите държави-членки са неразделна част от ЕСЦБ и трябва да действат в съответствие с насоките и указанията на ЕЦБ; като има предвид, че на третия етап на Икономическия и паричен съюз (ИПС) властите на неучастващите държави-членки трябва да се консултират с ЕЦБ относно проектите за законодателни разпоредби за инструментите на паричната политика;

(5) като има предвид, че тъй като държавите-членки не участват в паричната политика на ЕСЦБ, настоящото решение не се отнася за решенията, взети от властите в тези държави-членки в контекста на прилагане на техните парични политики;

(6) като има предвид, че консултациите с ЕЦБ не трябва ненужно да удължават процедурата за приемане на законодателни разпоредби в държавите-членки; като има предвид, че срокът, в който ЕЦБ трябва да представи своето становище, следва да ѝ даде възможност внимателно да проучи съответните текстове; като има предвид, че при надлежно обосноваване случаи на изключителна спешност, причините за която се обявяват, като например чувствителност на пазара, държавите-членки могат да определят срок, по-малък от един месец, и който срок отразява спешността на ситуацията; като има предвид, че специално в тези случаи диалогът между националните власти и ЕЦБ следва да даде възможност да се вземат предвид интересите на двете страни;

(7) като има предвид, че в съответствие с параграфи 5 и 8 от Протокол № 11, приложен към Договора, настоящото решение не се отнася до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, докато и доколкото тази държава-членка не премине към третия етап на ИПС;

(8) като има предвид, че от датата на създаване на ЕЦБ до започването на третия етап на ИПС националните власти следва да се консултират с ЕЦБ съгласно Решение 93/717/ЕО²⁹ и член 109л, параграф 2 от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. По смисъла на настоящото решение:

„участваща държава-членка“ означава държава-членка, която е приела единната валута в съответствие с Договора;

---

²⁹ ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 14.

„проект за законодателна разпоредба“ означава всички разпоредби, които, след като станат правно задължителни и общоприложими на територията на дадена държава-членка, предвиждат правила за неопределен брой случаи и са адресирани до неопределен брой физически или юридически лица.

2. Проектите за законодателни разпоредби не включват проекти за разпоредби, чиято единствена цел е транспонирането на директивите на Общността в законодателството на държавата-членка.

Член 2

1. Властите на държавите-членки се консултират с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби в нейната област на компетентност в съответствие с Договора, и в частност по:

- въпроси на паричната политика,
- средства за плащане,
- национални централни банки,
- събирането, съставянето и предоставянето на парична, финансова и банкова статистика и статистика за системите за разплащане и платежния баланс,
- системите за разплащане и сетълмент,
- правилата, които са приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите.

2. В допълнение властите на държавите-членки, които не са участващи държави-членки, се консултират с ЕЦБ по всички проекти за законодателни разпоредби относно инструментите на паричната политика.

3. Веднага след получаването на проектите за законодателните разпоредби ЕЦБ уведомява властите, които са ги изпратили за консултация, дали по нейно становище проектът за законодателната разпоредба попада в нейната област на компетентност.

Член 3

1. Властите на държавата-членка, които подготвят дадена законодателна разпоредба, могат, ако сметат за необходимо, да поставят срок на ЕЦБ за представяне на становище, който срок не може да бъде по-малък от месец, от датата на която председателят на ЕЦБ получи уведомлението за това.

2. В случаи на изключителна спешност срокът може да бъде съкратен. В този случай властите, които искат консултация, трябва да представят причините, които налагат тази спешност.

3. ЕЦБ може да поиска своевременно удължаване на срока до четири седмици. Властите, които искат консултацията, не отказват да приемат това искане без достатъчно обосновани причини.

4. При изтичане на срока липсата на становище не е пречка за властите, които искат консултацията, да предприемат по-нататъшни действия. В случай че становището на ЕЦБ се получи след изтичане на срока, държавите-членки правят необходимото да сведат това становище до знанието на властите, посочени в член 4.

Член 4

Всяка държава-членка взема мерките, които са необходими за ефективно спазване на настоящото решение. За тази цел тя осигурява консултация с ЕЦБ на етап, който да позволи на властите, които имат инициативата за законодателната разпоредба, да се запознаят със становището на ЕЦБ, преди да вземат решение по същество и становището на ЕЦБ да бъде сведено до знанието на властите, които приемат разпоредбата, в случай че те са различни от властите, които са подготвили разпоредбата.

Член 5

1. Настоящото решение се прилага от 1 януари 1999 г.

2. Решение 93/717/ЕО се отменя, считано от 1 януари 1999 г.

Член 6

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Люксембург на 29 юни 1998 година.

За Съвета
Председател

R. COOK

© Европейска централна банка, 2015 г.

Пощенски адрес   Франкфурт на Майн 60640, Германия
Телефон   +49 69 1344 0
Уебсайт   www.ecb.europa.eu

Всички права запазени. Възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел се разрешава единствено с изрично позоваване на източника.

Освен ако е посочено друго, в този документ са използвани данни, налични към 14 ноември 2014 г.

ISBN   978-92-899-2082-7 (онлайн)
DOI   10.2866/03026
Каталожен номер на ЕС   QB-02-16-045-BG-N (онлайн)